

KNF

KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO

**Prezentacja Raportu
Zespołu roboczego
ds. rozwoju innowacji
finansowych (FinTech)**

17 listopada 2017 r.

Zespół roboczy ds. rozwoju innowacji finansowych (FinTech) – wprowadzenie

Data rozpoczęcia prac: 13 stycznia 2017 r. (pierwsze spotkanie)

Cel Zespołu: Zidentyfikowanie barier natury prawnej, regulacyjnej i nadzorczej dla rozwoju sektora FinTech oraz przygotowanie propozycji sposobów ich eliminacji

Wynik końcowy: Raport zawierający propozycje rozwiązań oraz rekomendacje dalszych działań po stronie właściwych organów i podmiotów

Prace Zespołu relacjonowane były na stronie internetowej KNF

Zespół roboczy ds. rozwoju innowacji finansowych (FinTech) – uczestnicy prac

W pracach Zespołu uczestniczyły 22 instytucje:

- Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
- Ministerstwo Finansów
- Ministerstwa Rozwoju
- Ministerstwo Cyfryzacji
- Narodowy Bank Polski
- Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
- instytucje reprezentujące podmioty rynkowe (ZBP, RBD, KZBS, KSKOK, PONIP, IDM, PIU, IZFiA, SEG, GPW, KDPW, FinTech Poland, KPI, KPF, KIR)

Koordynator prac Zespołu: Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

Identyfikacja barier dla rozwoju sektora FinTech w Polsce w ramach prac Zespołu

11 instytucji reprezentujących podmioty rynkowe zgłosiło **ponad 100** barier dla rozwoju sektora FinTech, które były materiałem wyjściowym do dalszych prac Zespołu

Część analizowanych barier, ze względu na podobny charakter, uległa połączeniu, w wyniku czego łączna liczba analizowanych barier wyniosła **85**

Formuła prac Zespołu

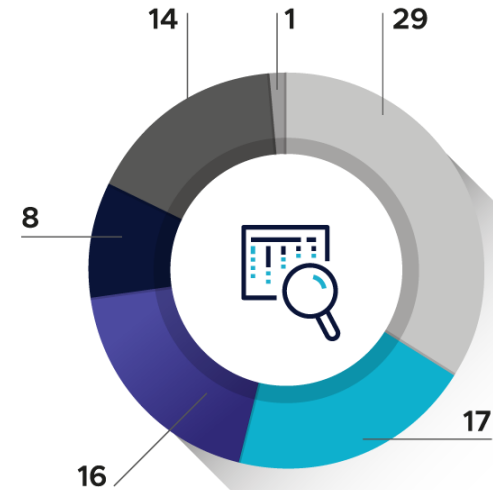
Z uwagi na szeroki zakres tematyczny zidentyfikowanych barier dla rozwoju sektora FinTech w ramach prac Zespołu wyodrębniono 6 podgrup roboczych:

1. Podgrupa Systemowa
2. Podgrupa Płatnicza
3. Podgrupa Kapitałowa
4. Podgrupa Ubezpieczeniowa
5. Podgrupa Konsumentka i Przetwarzania danych
6. Podgrupa Crowdfundingowa

W siedzibie UKNF odbyło się łącznie **31** spotkań roboczych w ramach prac Zespołu, które prowadzone były również w trybie korespondencji mailowej

Liczba barier analizowanych w poszczególnych podgrupach roboczych

- Podgrupa Systemowa
- Podgrupa Płatnicza
- Podgrupa Kapitałowa
- Podgrupa Ubezpieczeniowa
- Podgrupa Konsumencka i Przetwarzania danych
- Podgrupa Crowdfundingowa

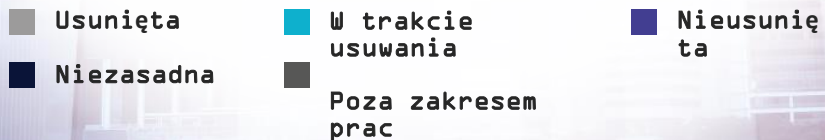
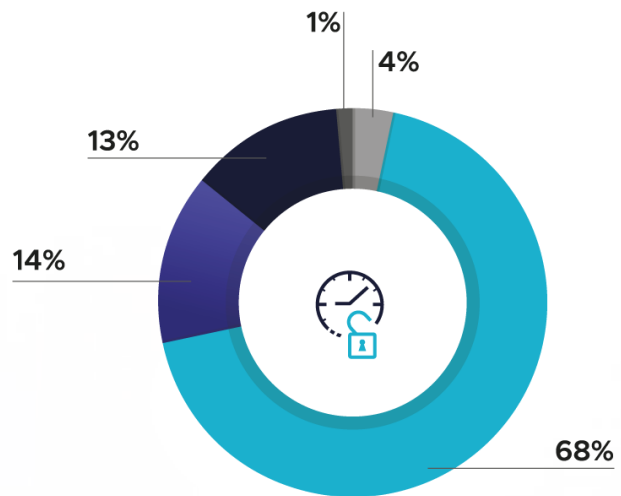

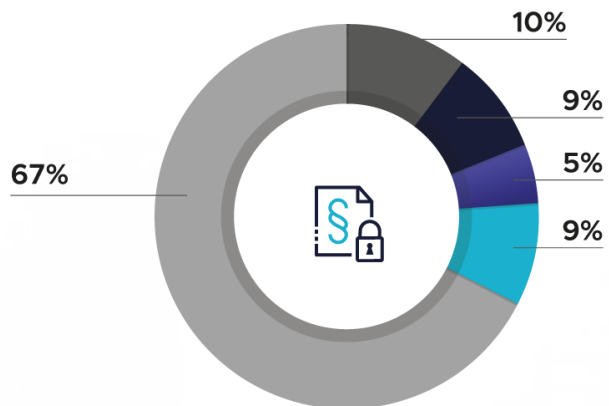
Statusy barier dla rozwoju sektora FinTech

- **Usunięta (3)** – bariera całkowicie usunięta, brak rekomendowanych dalszych działań
- **W trakcie usuwania (58)** – podjęto już pewne działania i/lub sformułowano rekomendacje dalszych działań w celu usunięcia bariery
- **Nieusunięta (12)** – bariera ma związek z obszarem FinTech, ale nie zostało wypracowane rozwiązanie akceptowane w ramach Zespołu
- **Niezasadna (11)** – bariera nie występuje
- **Poza zakresem prac (1)** – bariera nie dotyczy obszaru FinTech

Rozkład statusów barier dla rozwoju sektora FinTech

Bariery dla rozwoju FinTech w trakcie usuwania - obszary podejmowanych działań

PSD2

MiFID2

AMLD4

RODO

Inne

Secure FinTech

Prace Zespołu koncentrowały się na obszarach, które mają wpływ na wzrost innowacyjności, z równoczesnym zachowaniem **bezpieczeństwa** oferowanych usług, tak aby nie podważyć zaufania klientów do rynku finansowego

Struktura Raportu końcowego z prac Zespołu

Raport końcowy z prac Zespołu składa się z trzech dokumentów:

- Część główna Raportu (podsumowanie wyników prac)
- Załącznik nr 1 - Lista zidentyfikowanych barier w zakresie rozwoju innowacji finansowych (FinTech) w Polsce wraz z opisem podjętych działań i rekomendacjami dalszych działań
- Załącznik nr 2 - Modele crowdfundingu w świetle obowiązujących przepisów prawa

Wybrane bariery dla rozwoju FinTech

1. Wspieranie innowacji finansowych jako jeden z celów nadzoru

W toku prac Zespołu przedstawiciele uczestników rynku wskazali, że rozszerzenie ustawowych celów nadzoru finansowego o wspieranie rozwoju innowacyjności sektora może stanowić podstawę do proaktywnych działań nadzoru i dalszego rozwoju rynku finansowego w Polsce

Podjęte działania:

Ministerstwo Finansów zaproponowało zmianę ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym mającej na celu rozszerzenie zadań KNF w zakresie wsparcia rozwoju innowacji finansowych

Rekomendowane dalsze działania:

Finalizacja przez Ministerstwo Finansów prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw uwzględniającym rozszerzenie zadań KNF w zakresie wsparcia rozwoju innowacji finansowych

2. Wydawanie wiążących stanowisk przez organ nadzoru, brak pewności prawnej w zakresie innowacji finansowych

Wyniki prac Zespołu pokazują, że największym problemem hamującym rozwój innowacji finansowych jest **brak pewności prawnej** - podmioty rynkowe chcą precyzyjnie wiedzieć jakie przepisy mają zastosowanie w zakresie innowacyjnych rozwiązań

Podjęte działania:

UKNF utworzył podstronę internetową KNF poświęconą obszarowi FinTech, zawierającą opisy głównych obszarów innowacji finansowych wraz z listą stanowisk nadzoru, obowiązujących regulacji oraz najczęściej zadawanych pytań i odpowiedzi (Q&A) → https://www.knf.gov.pl/dla_ryнку/fin_tech

UKNF zmienił podejście w zakresie udzielania odpowiedzi na zapytania podmiotów nienadzorowanych

Rekomendowane dalsze działania:

Ustanowienie efektywnego kanału komunikacji pomiędzy UKNF oraz innymi instytucjami administracji publicznej w celu współpracy w zakresie rozwoju FinTech

3. Potrzeba efektywnego dialogu z organem nadzoru

W toku prac Zespołu przedstawiciele uczestników rynku wskazali na potrzebę prowadzenia przez nadzór bardziej efektywnego dialogu z sektorem FinTech w celu wymiany poglądów i opinii w obszarze innowacji finansowych oraz prezentowania oczekiwań nadzorczych w tym zakresie

Podjęte działania:

UKNF powołał w strukturach nadzoru komórkę organizacyjną ds. rozwoju innowacji finansowych odpowiedzialną m.in. za koordynację spraw prowadzonych w UKNF w zakresie rozwoju innowacji finansowych oraz prowadzenie dialogu z uczestnikami rynku z sektora FinTech

4. Zapewnienie przyjaznego środowiska prawno-organizacyjnego w celu testowania innowacyjnych usług finansowych (utworzenie tzw. piaskownicy regulacyjnej)

W trakcie prac Zespołu przedstawiciele uczestników rynku wskazali na potrzebę stworzenia w Polsce piaskownicy regulacyjnej, w której podmioty z sektora FinTech mogłyby w ograniczonym czasowo i przedmiotowo zakresie testować swoje innowacyjne rozwiązania, produkty lub usługi finansowe bez konieczności posiadania pełnego zezwolenia na prowadzenie działalności

Rekomendowane dalsze działania:

Wdrożenie przez UKNF koncepcji Innovation Hub czyli procedury informacyjno-szkoleniowej, w ramach której specjalny zespół pracowników nadzoru podejmuje działania informacyjne z obszaru regulacyjno-prawnego dla podmiotów sektora FinTech (na dalszym etapie zostanie rozważone stworzenie piaskownicy regulacyjnej)

Realizacja przez Ministerstwo Cyfryzacji Programu Badawczego dedykowanego wschodzącym technologiom transakcyjnym i finansowym w ramach INFOSTRATEG w celu zapewnienia środków na budowę bezpiecznych środowisk testowych (tzw. piaskownicy wirtualnej)

5. Długość trwania postępowań prowadzonych przez nadzór oraz ich sformalizowanie

W trakcie prac Zespołu przedstawiciele uczestników rynku wskazali, że jedną z głównych barier od strony regulacyjnej i nadzorczej dla rozwoju sektora FinTech w Polsce jest długość i zawołość postępowań w zakresie uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności licencjonowanej

Podjęte działania:

UKNF opracował szczegółowe opisy procesów licencyjnych i rejestrowych (w tym utworzył na podstronie internetowej KNF dotyczącej FinTech odpowiednie odnośniki do przygotowanych opisów)

Ministerstwo Finansów wprowadziło w projekcie nowelizacji ustawy o usługach płatniczych (w ramach implementacji PSD2) przepisy umożliwiające funkcjonowanie w Polsce tzw. małych instytucji płatniczych z uproszczonym trybem rejestracji

6. Problemy wynikające z restrykcyjnych przepisów dotyczących outsourcingu

W trakcie prac Zespołu przedstawiciele uczestników rynku wskazali, że niektóre przepisy dotyczące outsourcingu są zbyt restrykcyjne i hamują rozwój innowacji, w szczególności dotyczące braku możliwości ograniczenia odpowiedzialności dostawcy usług wobec zleceniodawcy (podmiotu nadzorowanego) lub stosowania podoutsourcingu

Podjęte działania:

W toku prac Zespołu przeprowadzono analizę przepisów o outsourcingu stosowanych w nadzorowanych sektorach rynku finansowego i podjęto decyzję o ich modyfikacji z uwagi na brak analogicznych uregulowań w innych krajach europejskich i na świecie, jak również utrudnioną współpracę podmiotów nadzorowanych z dostawcami usług

Rekomendowane dalsze działania:

Uwzględnienie przez Ministerstwo Finansów proponowanych zmian w przepisach dotyczących outsourcingu

7. Brak strategii działań na rzecz wspierania w Polsce rozwoju innowacji finansowych

W ramach prac Zespołu przedstawiciele uczestników rynku wskazali, że w odróżnieniu od wielu innych krajów, Polska nie posiada spójnej strategii wspierania rynku innowacji finansowych, co powoduje pogorszenie jej pozycji konkurencyjnej na arenie międzynarodowej. Zwrócono uwagę, że należy ustalić priorytety działań w sektorze FinTech, rozpoznać atuty polskiej gospodarki (np. silna branża IT) i stworzyć systemowe rozwiązania wspierające realizację strategii

Rekomendowane dalsze działania:

Przygotowanie i opublikowanie przez Fundację FinTech Poland raportu pt. „Polska jako Hub FinTech”

Przygotowanie przez Ministerstwo Rozwoju strategii działań na rzecz wspierania w Polsce rozwoju innowacji finansowych (FinTech)

8. Wykorzystywanie usług przetwarzania w chmurze (Cloud Computing) w działalności biznesowej

W ramach prac Zespołu przedstawiciele uczestników rynku wskazali, że w celu zapewnienia rozwoju innowacji finansowych niezbędne jest umożliwienie korzystania przez podmioty nadzorowane z usług przetwarzania w chmurze (Cloud Computing) jako rozwiązania bezpieczniejszego, tańszego i gwarantującego większą dostępność dla klientów i odbiorców usług

Podjęte działania:

UKNF opublikował stanowisko w sprawie stosowania rozwiązań Cloud Computing przez podmioty nadzorowane

9. Zamiana dokumentów w formie papierowej na ich odpowiedniki cyfrowe

W ramach prac Zespołu przedstawiciele uczestników rynku wskazali, że kluczowym czynnikiem mającym wpływ na rozwój innowacji finansowych w Polsce jest możliwość zamiany dokumentów papierowych na ich odpowiedniki cyfrowe. Aspekt ten jest szczególnie istotny dla podmiotów działających wyłącznie w środowisku internetowym

Podjęte działania:

W toku prac Zespołu wypracowano propozycje legislacyjne, które umożliwią instytucjom finansowym większą swobodę działania poprzez kanały elektroniczne

Rekomendowane dalsze działania:

Uwzględnienie przez właściwe organy postulatów dotyczących zniesienia wymogów stosowania formy papierowej dokumentów w przypadku:

- aktywowania instrumentu polecenia zapłaty,
- przesyłania przez instytucje finansowe deklaracji podatkowych i archiwizowania dokumentów,
- zawierania umów w ramach systemu zabezpieczenia emerytalnego (IKE/IKZE/PPE),
- zawierania umów o kredyt konsumencki

10. Ograniczony dostęp instytucji finansowych do danych przetwarzanych w rejestrach publicznych

W toku prac Zespołu przedstawiciele uczestników rynku wskazali, że zasadne byłoby wprowadzenie zmian w zakresie zasad udostępniania danych przetwarzanych w rejestrach publicznych (m.in. PESEL, RDO, CEPIK, NIP, REGON, NFZ, ZUS, KRUS, PIP), tak aby dane te mogły być w większym stopniu dostępne i wykorzystywane w ramach świadczenia innowacyjnych usług (np. w celu skutecznej identyfikacji i weryfikacji klientów) i usprawnienia procesów biznesowych

Rekomendowane dalsze działania:

Podjęcie działań przez PIU, ZBP, KSKOK i PONIP, we współpracy z odpowiednimi resortami i instytucjami, w zakresie uwzględnienia postulatów uczestników rynku dotyczących dostępu do rejestrów publicznych

Wdrożenie przez Ministerstwo Cyfryzacji centralnej Platformy Integracji Usług i Danych

11. Brak pewności prawnej w zakresie działania platform crowdfundingowych w Polsce

W toku prac Zespołu przedstawiciele uczestników rynku wskazali na potrzebę zapewnienia przejrzystego środowiska prawno-regulacyjnego dla rozwoju platform crowdfundingowych w Polsce. Zwrócono uwagę, że crowdfunding, będąc alternatywą wobec kredytów, obligacji czy pożyczek, pozwala na finansowanie wielu innowacyjnych projektów (w szczególności w ich początkowej fazie rozwoju), które w przyszłości mogą generować zyski i przynosić pozytywne korzyści dla gospodarki

Podjęte działania:

UKNF opracował, we współpracy z KPF, KPI i FinTech Poland, opisy zidentyfikowanych modeli crowdfundingu wraz ze wskazaniem obowiązujących przepisów prawa (Załącznik nr 2 do Raportu)

Rekomendowane dalsze działania, m.in.:

Opracowanie przez KPF rynkowych Zasad Dobrych Praktyk w zakresie działania platform crowdfundingowych w Polsce

Uwzględnienie przez Ministerstwo Finansów propozycji legislacyjnej wprowadzającej przepisy upraszczające tryb składania ofert publicznych do 1 mln euro

Finalizacja przez Ministerstwo Rozwoju prac nad przygotowaniem projektu Prawa przedsiębiorców w zakresie wprowadzenia instytucji tzw. działalności nierejestrowej, która obejmowałaby działalność związaną z udzielaniem pożyczek społecznościowych w ramach crowdfundingu dłużnego

The background features a blurred financial candlestick chart with red and white bars, overlaid with a glowing blue and red line graph. Binary code (0s and 1s) is visible in the upper right quadrant, and a vertical dashed red line is positioned on the right side of the image.

KNF

KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO